

Herkó Páter

Redakcia a vydavateľstvo :
Budapešť, Zsibárus-utca 7. szám.

Vychádza každú nedeľu.
Jednoduché číslo 8 kr.

Predplatná cena :
na celý rok 2 zl., na pol roka 1 zl.

Kto je tu pánom!?!

F. Z.: Pre mňa môžeš i do súdneho dňa môžeš tu víno merať, ale len s pajesom nie, však ti to ukážem!

Prosíme, ba neustupne žiadame, aby v každom kat. kruhu a hostinci „Herkó Páter“ slovenský sme mohli čítať.

Liberáli pred volbami.

Nude volba, chýr je všade,
Stránka stránke je na zrade;
Liberálcí trnú všeci,
Bo sa bojá o své veci.

Jedno ich však ostro hryzie,
Že mnoho z nich navždy zmizne,
Že sa prasknú mnohým hrnce,
Z ktorých jedli nemé junce.

Prv, než by tá zlá pohroma
Ku voličom sa dostala;
Rozletujú sa tu i tu,
A voličov už verbujú.

Jedon takto im kontruje:
Že dostanú tiež porcije
Z majetkov však tých cirkevných,
Čo podelia ich medzi nich.

Apoštolúí tak Polonyi,
S Košuthistom sem tam honí,
Pomahaju mu v remesle
Všade židi—defurence.

Iný jedná s sedliakami,
A láska ich s draplákami,
Že by len ho zas volili,
Že stane tiež k revisii.

Mnohí na to opiera sa,
Že veď veľká je tá kassa,
Ktorá je pre liberálov
Na skupenie votizárov.

Jest i taký, čo sa škriábe,
Po za uši besno driape,
Povedá si, zle je semnou
Čakajú ma—beda—s metlou,

Nektorý v tom dôveruje,
Keď rukama zalamuje,
Zmrví všetkých protivníkov,
L'udu stránky milovníkov.

Zase jest však tiež i taký,
Ktorý ráta na bodáky,
Že ho títo ku mandátu,
Len dajako však dokváču.

Všetci spolu v apparáte
Slúžnovskom len mieru máte,
Že voličov vám však títo,
Naženú do pasce chytro.

O vy naši liberálcí,
Planí ste už ľudu znalci,
Nič s palenkou nezrobíte,
Nikoho už nezmámíte.

Mentúz.

I ministri, že boli v peštianskom pekle. Hja keď mnohým prichystali peklo, musia sami dobrý príklad dať, jako majú druhí za nimi ta maširovať.

Na Turice židovské noviny nič inšie nežiadaly, len aby Spiritus ačí Duch (svätý, ačí nie, neznám) sostúpil na ľudovú stranu, a jej vodeov. Nuž opravdive žiadali iste, aby ten jích zo súdka spiritusového sostupil, nie len s neba, bo ten je s nami i tak už dávno.

Najnovšia choroba po stoliciach a úradoch a súdoch je fakirstvo t. j. uspanie úmelé všetkých nezakonností, ktoré liberáli popáchali. Keď ale dajaký ľudák spácha dačo, hned sa fakirsky seň prebudí, bo tak to požaduje heslo liberálne; nie tak mne, jako tebe.

Samo Goldštejn milosrdenstvo našiol. A prečo by nie, však on len na Svätého strielal, čo je len malichernosť pred pravotárom štátnym. Tlačovú pravotu je dovoleno, len katolíckym spisovateľom na krk zavesiť a urážať len žida nesmieme

Karol Leuger sa vyslovil, že v Uhorsku výlučne židi panujú. My by sme mali trochu chuti, o tom svoje pochybovanie dať na javo.

Lenže či sa zdržajú židi na javo dať, že Uhorsko prestalo byť kresťanským?!?

Liberálni dali volebné právo sedliakom za daň, a etili si ho, pokým ich on s nim napomáhal; teraz mu ho odberajú, keď ho chce dobre užívať. Kiežby s odobraním volebného práva i daň sedliakovi s krku odobrali, vtedy by zaiste nemal nikto proti tomu nič.

Pri volbe odhodla liberáli volačo len pre jednu chybnú napísanú literu, ktorú však oni zle napísali; ale keď treba platiť daň, tam nepozorujú na meno chybné napísané. Ani to chytro nezpozorujú, keď pán notár viac napíše do tobulky, nežli by prislúchalo. Hja tak to, tu sa už nejedná o mandát, ale naplniť mästný hrniec.

Náhradnou čiastkou mameluckej strany zostala strana Otvösa Košsutha.

Sama Goldšteina sa neopovážili sudcovia odsúdiť. Tedy u nás je židovi všetko dovoleno, ešte i na Krista strielať.

To je dobre zapamätat si.

Treba by bolo preskúmať akty spolku židovského „Alliance Izraelite Universelle“ rečeného, v tom páde by rozličné tajomstvá na vrch vyšly, tak na príklad i to, prečo došol k milosrdenstvu Samo Goldstein, ba i daktoré paragrafy návrhu o kuriálnom súdobníctve by sme mohli zrozumeť.

Veľmužovia sotva budú mať tiché prázdniny opdočinku venované, oni budú museť bojovať proti návrhu o kuriálnom súdobníctve.

Jestli tam prepadne tento návrh, potom budú môcť židi plúvať, jako plúvali, keď cirkevnopolitické návrhy byly opätovne odmrštené.

Návrh o kuriálnom súdobníctve Apponi zadal, ale komisia ho tak sošpatila, že ho Apponi nemôže za svoje dielo uznať.

To je jeho nešťastie, že práve pred voľbami si osvoji jeho plány vláda a to tak hrozným spôsobom, aby on čím vo väčšej miere stal sa horším ohľadom na prostonárodnosť.

Vojenské učelisko má povoliť veličenstvo Uhorsku v ktorom mladíci ližicou majú hltat vedu vojanských kunštov.

Tie ližice ale vraj barón Fehérváry má lifrovať. Treba národnosti smeriť, takto mieňa všetei: Apponi, Ugron atď. Slovom každý už teraz nahliadne, že práva prirodne rozličných jazykov utláčať, je proti zdravému rozumu, proti vlasti, proti svedomiu.

Len židi nechcu o tom nič vedieť, ktorých už i tá mišlienka mrzí, že by sa maďar kedysi priateľsky vyrovnal s národom iného jazyka. A to preto, lebo v tom páde by ich ráz prišiel na riečicu.

Zdvihnutie platu vrtá v modzgoch učiteľov, úradských, štátnych tak, jako i stoličných a obecných.

Kto zdvihne ale plat chudobným sedliakom, ktorí krvopotne pracujú a s dňa na deň do väčšej biedy upádajú: nič nedostávajú, a vždy len dávajú.

Či sa nepohlo vo vás svedomie, Tisovei, Vekerlovci, Bánffyovci, keď ste videli v Budapešti po hromade tú mládež, ktorá je povolaná kedysi to napraviť, čím ste sa vy prehrešili.

Netrápi vás svedomie?

Trápilo by, keby ho bolo.

Katolícku vieru — jestli to tak ďalej pojde — nezadlho rabin železami obdarí.

Albin Csáky bývalý to minister, vraj najviac nástojil, aby sa založil ten oprav—divý Krestan, lebo vraj ten starý Krestan by horniackym ablegátom všetkým krk vykrútil (z ohľadu mandátu).

My sa pýtame, či by to škoda bola bývala?

Mnohi čamblavi zvedaví sú, jako vypáli na Horniakoch žatva.

Nech ona vypáli, jako chce, to dobre vieme, že krivonosým pánom bursovým ona lepšie vypáli, ktorých výžinearmi sú Bánffyehovei a ich privrženci.

Hlavní župani sa poďakovali Percelovi, že ich zastal v snemovni proti útokom neodvisliakov.

Dobre by bolo bývalo, takto pozdraviť pána Percela:

Ďakujeme vám, náš vysoký pane, — že čo náš vený privrženec si nás neopustil, s ktorými si spolu zhréšil.

O novom mešfanostovi viedeniskom, Strobachovi tárajú krivonosí, že jeho pani kedysi židovka bola.

No nech, jestli je to tak, teraz ešte lepšie nám to idie do hlavy, prečo on antisemitom zostal.

Nevinné radosti v živote našom!

1.

Nehorekuj, nenariekaj,
Že sa živiš v nízkosti,
Že ti Pán Boh dal len málo,
Druhým ale v sítosti.

2.

Tu z toho vonného kveta,
Ktorý krásli lúčinu,
Nie tak boháč radostma
Jako ty. O mój synu,

3.

Slyš to milohlasné vtáča,
V chládku hája tichého
Nespieva tak pre boháča,
Jak pre teba núdzneho.

4.

A mesiačik i slniečko,
Ktorým ozdobil Pán nebe
Nesvietia tak pre boháča,
Jako synu mój! tebe.

5.

Aj tebe mój dala synu,
Ruka Božia na zemi časť,
Buď statočný, a miluj vždy
Tvoju krásnu drahú vlasť.

I. P.

Otvorený list.

V Mokej, dňa 25. júna 1896.

Ctený pán Redaktorko!

Môžete mi veriť, pán redaktorko, že som od toho mnohého cestovania taký usthatý, že ani len phero nemôžem v ruke udržať. Jha aj s mojhou Sárkou som chvála Bohu, celkom zdravý, len môj pán rube then je velice nemoený od jhedu, že v banderiume, keď khorunu prenášali, ani jedon Iheik prítomný nebol, len shami thaki magnáhtí, čo že phenez nemajú; ja som mhu tho rozkladal, abhy sa nejhedoval, lebo však tho je dhobre, phoneváč všetký úrody užh vopred za thý liberháje všelijakhé na vechsle popodphisovali Thille- rovi; a však tho je anher von únsere! čo chce theda?

Aj sha on vhefmi jhedovhal na thých rheadak- torov, kthori mali veľké shromaždenie v Judapešti, že nheišli najprv do dohánskej ulice Jehovi dhať vďaky za tho, že už on dhopustil žhidom všetký nhoviny rheadigovať. Jehova ich aj za to photrestal a shodil ich z Bánffyho neba, do dunajského phekla.

Cho ho ale najviač jeduje, je tho, že thá vaša

Iudová strana v susednej obci — v Chinoranoch — drhžala valné shromaždenie 14. júna, a že tha Iči (Zičy, vocea Iudovej strany) ani lhen neprišiel, že by sa bhol rád snhým phozhovárať, či by sa nedal e gešaft spraviť; a photom mhá thakú zlost na hlavného slúžneho Frideckého, phrečo nechcel do- volit Aladárovi Ičimu e reč držať k Iudovému shro- maždeniu.

A potom že čo tham checi thí mnohí žhan- dári, však sa tham nič nehovohri na žhidov zlého.

Jha shom mu tho vykladal všetko na mysu, ale môj rube tho nechce verith, že thí žhandári k thomu shú tham, aby sedliakom Iudová strana phálenky a vhána zdarma rozdávala. Há! nemám rhecht?

Phočul som aj, že Leuger z Viedna prišiel do Pándorfu na valné shromaždenie Iudovej strany, bez thoto, že bhy bol volaný; vaj gešrin! čo then chce v židovskom Mađarorságu, chce aj tu koreň židovský pohdrezaf, jak vo Viedni? To sotva my- slím, lebo u nás Haasko a Deutško tí majú dhost phenez, všhak mu dhajú na voláky shatok, aby mohol nha odpočinok íst.

Khonečne mhám na vhas jednu phrosbu, a tho je, phosielajthe mi z khaždého čísla vždhy 10 exemplárov, jha vham ich bhudem thu predávať v našej kile, (židovskej osade), lebo moji poddani ani nemôžu zabudnúť then phekny obraz, čo ste doniesol pred pár číslami, že shú už žhidáci hod- babníkmi, thymi najfhajnovšími eherviekami v Uhor- skej záhrade kvetnej v Pannonii. Nech vás za tho Jehova oslávi.

Kheby trafil zo Pándorfu Leugerkho do Juda- pešte príst, phrosím vás, thegrafujthe mi phorád, abyeh ho i ja mhohol íst privítať.

Ostávam váš driečny,

Slojmo Phinkhas,
khaplán žhidovský.

Sňazinky.

Za peniace všetko možno u nás kúpiť: grófstvo, baronstvo, zemánstvo, len utratenú statočnosť, po- čtívosť, a enosť vie.

*

Židia Krista na Kalvárii ukrižovali, liberáli so židmi teraz na prsiach ukrižovaného nosia.

*

Na korune križ židia odstranili v Arade, pre- čože tí židia, neodstránia so svojich prs križ, ktorý čo vyznačenie nosia.

*

Keď sa žena pudruje, to je istý znak, že ztra- tila krásu na srdei, ktorú chce nahradit na lici.

Kto popustí čiastku práva liberálcom, hned nech ho dá celé, lebo keď su oni pánom polovice, žiadajú hnedká všetkým vládnúť smele.

*

Skupán má dost peňazi, a predsa nedostatkom hynie, lebo nie on, ale čert má kľúče od peňažnej jeho škryne.

*

Stari peniaze ľubia, podobne i mladí, tamti na skrývanie, títo na parády.

*

Dobre že Job neutratil i ženu, bo keď by mu bol Boh túto zratu štvornásobne navrátil, ináč by ho bol potrestal, než s prvým nešťastím.

Obraz z milleniumu.

Izrael Rákóci : No bratkovia mhojhi, akho sha vham pháci tohto nhasa mhillenium?

Tajomstvo zuba bieleho.

Jedon nádherný mladík veľmi závistlivo obdivoval biely rad zubov cigána.

— No cigán, čo jiedaváš? Zaiste od jedla máš také krásne zuby?

— Nejiem ja obyčajne nič, najčastejšie ale mlieko, keď dostanem.

Hepp Icigové dobré žiadosti.

Zo srdca ti phrajem, aby tih pohrabný spolok čím skhorej patričnú sumu vyphlatil.

Abhy ti čím skorej židhovského phána doktora k tebe phoslali.

Abhy ti čím skhorej veľkomožný phán matrikhár smrtný pád vzhäl v známost.

Mhaj thaké háklivhé svedhomie, jako ten v Ós-Budavári sa nachádzajúci fakir, ktorý sam od seba nikdy sa nevie prebudif.

Neeh je od theba smrť, thak dhaleko, jako thvoj nos odh ehela.

Neeh je khaždý tvoj priateľ tak oduševnen za theba, jako shú ľudovi slováci za Bánffyho.

Neeh tak za pravdu považujú všetci po zemi šliapajúci ľudia každé tvoje slovo, jako mhy verými politickým rečám Tiszu.

Rozhovor.

Dížnik :

Pochválen pán Ježiš Kristus!
Pán súsed, prosim vás ratujte ma,
Všade len pýtajú; človek groša nemá;
Tu čo porciu musim dvadsať zlatých platiť,
Tu desať a tam päť treba zajtrá vrátiť.
Už celý deň behám, všade prosim, pýtam.

Súsed :

Súsedko mój drahý, každý svoje žiada,
A keď si dlžen, plat! trebárs ťažko padá.
Preto každý človek veľmi múdre robí,
Keď sa nepotrebněj varuje dlžoby.

Dížnik :

Dobre, dobre, vidim, že nemáte vôľu,
Ale ani ja počúvať vašu kapitulu.
Veď je nič, pán súsed, s Bohom ostávajúte!

Súsed :

No, no, no! len sa hneď nenahnevajte,
Veď sa poradíme. sadnite si dolu,
Však aj tak zriedkavo bývame my spolu.
Kolko-že to, kolko penazi pýtate?

Dížnik :

Len tridsatpäť zlatých. — Sami dobre znáte:
O jak ťažké máme časy, Bože dobrotivý!
Že sa biedny človek už ledvaj vyživí.

Súsed :

Veru je tak, preto máme aj gazdovať.
A tým lepšie každý krajeiar si zachovať.
Leb kto negazduje s grošom a krajeiarom,
Zaiste a nepride k zlatým a toliarom.
Ale súsedko mój, mal bych sa vás vôľu,
O jednu vec zpýtať, keď sme takto spolu,
Lenže nemusíte hnedky zmrašiť čelo.

Dížnik :

Óh drahý pán súsed, len hovorte smelo.

Súsed :

No však vy súsedko pálenku pijate?
Ba ver len vy vefa na ňu vydávate?

Dížnik :

Pán Boh vie, myslel som, čo sa ma pýtate.
Také sa dač pýtať, za prácu nestálo;
Čo dám na páleno, to je dost len málo.

Súsed :

Predsa len dva groše dáte cez deň, či nie?

Pavel Otázka — a Ján Odpoveď.

— Ale môj drahý Ujee, povedzte mi, prečo tá ľudová strana pri takej oduševnenosti ľudu, obetivavosti veľmužov a horlivosti dedinských i mestských duchovných nevie väčší prospech a zisk obsiahnuť?

— Lebo ešte vždy nebojujú s ľudom mnohí takí, ktorí zo všetkých ohľadov by boli najviac povolani ľudovým zásadám na pomoci byť. Môže sa povedať, že ľudová strana doposiaľ ešte vždy je bez vodcov. Čo ale môže vybojovať aj ten najväčší zástup vojakov bez povolaného vodcu?

— Ale však predsa je to čudné, že duchovní naši a veľmužovia s ľudom držia, a predsa je od nás ešte kto vie na koľko rokov vzdialená zelená halúzka dobrej budúcnosti?

— Mýliš sa, synku keď sa domnievaš, že všetci duchovní držia s ľudom. Vyšších nespomíname; keď ale dedinských hodíme na riečicu, už výnde na javo, že sú mnohí potajomno, mnohí ale verejno proti ľudovej strane. Tak napr. verejne sú proti ľudovej strane: jakýsi Jančo, jakýsi Polgár, Schóber, ktorý ešte aj spisy ľudové naspák poslal a nedoprial ich svojim ovečkám. — Rozkolenie býva ale vždy tou najväčšou galibou.

— Ďakujem vám za láskavé vysvetlenie, len ešte to mi sdeľte, čo ti páni s tým obsiahnuť mieňa?

— Takých pánov obviňujeme, že hľadajú polepšenie svojho stavu, budto vyznačenie dajaké; oni ale to tajá. Či luhajú, abo pravdu mlúvia, v deň súdny, ba možné, že i na tomto svete to výnde na vrch.

Drevené kariky zo železa.

Uprimný a rovný krémár Icek. — Dobré mlieko hlavnomestské. — Laená lekárňu. — Pravdomluvný polovkár. — Svokra milá a krátkeho života. — Mameluk verný ku svojim zásadám. — Skromný izraelit. — Čierny mlynár. — Chudý mäsiar zdravý. — Smelý vojak židovský.

Dlžník :

Ver' sa niekedy aj za štyri minie.
Ale je to pletka, veď som samo tretí
Ja žena a sluha, a ktomu aj deti.

Súsed :

Nuž za štyri groše cez deň vypijete?
A vy si to len tak na ľahko beriete?
Už sa vám nedivím, že máte dlžoby,
Štyri groše cez deň, veľa to urobí,
Keď by ste tie groše dávno bol odkladal,
Čo ste za páleno len cez roky vydal;
Už ste mohol dvakrát páleno vyplatíť,
I druhé dlžoby tiež po dvakrát vrátiť.

Dlžník :

To sa mi ani do hlavy nechce vpratať.

Súsed :

No keď neveríte, môžeme porátať
Štyri groše cez deň vydané z meštoka,
Sedemdesiat zlatých vynesie do roka,
Ba ešte i vyššie; nože sem pozrite,
Asnád' mi len teraz predsa uveríte.

Dlžník :

A ver' pravdu máte súsedko môj milý,
Ale bez pálenky, čo by sme robili?

Súsed :

A čo-že ja robim, jako som na svete,
Pálenku nepijem, veď to dobre viete;
Kováčske remeslo není ľahká práca
Tá ver' aj hodného chlapa vyobracá:
A predsa som zdarvý, chvála Pánu Bohu!
A aj z remesiela mám hej trochu osohu,
Lenže sa to u mňa vždy pekne odkladá,
Čo vám na pálenku, každý deň odpadá.
A tak kedykoľvek prichádza rok nový,
Najdem si v truhličke pekne groš hotový,
Ja vám dobre prajem, môj milý súsedko,
Len pálenke pokoj!! Dobré bude všetko,
Hneď vám, to mi verte, groš lepšie postací,
Medzitým robte sy, ako sa vám páči.

Dlžník :

No už je nenie inak, sám som si príčina,
Že ma zo všetkých strán dlžoba omýna.
Nebudem pálenku, nebudem viacej piť,
Keď ste vy tak bez nej, aj já tak môžem byť.

Súsed :

Tak je dobre, súsed, tahých mužov rád mám,
Hneď vám tých tridsatpäť zlatých vďačnejšie dám.
Ale mi na ten slúb, skôr ruku podajte.
No tak! a už teraz s Bohom sa mávajte.

Jozefa Ple . . .

Boží pokoj v okresoch volebných

Čili pohyby tvoriteľov zákona, dľa ktorého sudcovia majú súdiť, či je mandát spravodlivo nad

1857

pokoj v okresoch volebných.

... či je mandát spravodlivo nadobudnutý; a to všetko je len k väčšej sláve ľudovej strany.

—> Anekdoty Herkó Pátra. <—

Múdra odpoveď.

Orie Josef Utrapeňý skalnatú zem, pluch mu len tak krofka „po skáli“, idúci pán farár zbadá to a rekne: Ej Jozefe planý pluch máte!

— A prečo prosím. — Veď vám nejde do skaly. — Hja viete pán farár, že skalie ani pekelné brány nepremôžu, tým menej môj pluh.

Čo by fa čerti vzali.

Hanka má jazyk ostrý, často si ho brúsi na svojom dobrom, a tichom mužovi. Raz neskoršie vyberal sa do pofa, a preto mu začne starú nótu: Ty taký a taký . . . čo byfa čerti vzali. — Zuzka od susedev očuje to a rekne jej. Hej keby to možno bolo, čoš povedala Hanka, neviem či by teba radšej nevyvolili tí tvoji láskaví čerti, než tvojho muža.

Kde by ma klebetila.

Jedon oravský farár bol známy zo žartov vo spoločnosti. Táto vtipnosť neopustila ho ani na smrteľnej posteli. Bol ťažko nemocný. Prišla ho tešif jedna známa klebetárka, ktorá vedela chyby každého lepšie, než on sám. I začne: Ach pane farárko, jako mi je smutno, že tak ste na smrť chorý. Radšija by som mohla zomreť miesto vás.

Pán Boch chráň!

— Prečo, pýta sa ho žena?

— Nuž veď by ste vy tam na mňa naklebetila, a tak by mňa ani na druhý svet neprijali.

Dost dobre.

Za oných časov vrbovský pastier zavital k pánu hovädskému lekárovi frašťackému, že chce darovať jednu sviňku malú jednomu pravotárovi miavskému, aby tedy vystavil zrdavotné svedoctvo o tom prasati.

Pán lekár vidiae prasa, chceel pastierovi vysvetliť, že svedoctvo stojí 3 zl., prasa ale nestoži toľko; aby tedy zabil prasa a v očistenom stave poslal, k tomu vraj netreba svedectva.

Pastier si poškriabal ucho ale i pätu a taktodomrštíl návrh lekára:

Aj ja som si myslel na to; ale ráčite vedief, pán fiškal patri k pokoleniu, ktoré v rezníkoch skladá svoju nádej, jestli by tedy on i toto prasa chceel od šachtera dať zaklať?

Múdra hospodárka.

V Liptove, keď ešte zemáni gazdovali, mal istý zemän jedno krásne tefa, ktoré nechcel predať židákovi. Tento bo ale na silu chceel mať. Stavil sa, že ho dostane a kúpi, a to poriadnym spôsobom od zemäna. Tento ale že krk dá na to, jak žid okolo tohoto tefafa bude tancovať. No nič to; v tydni odcestoval gazda, žid len to chceel. Jako bol preč, žid poď ku zemänke, že či nemá tefa na predaj, alebo inšieho statku; — Vojde do maštale s ňou a pozerá reviduje statky a chvalí. —

Pride ku tefafu, zadivením zvolá. Hej milost pani toto tefa je chybné, len preč s ním. — Čo mu chybuje, pýta sa zadivená zemänka. —

Hovorim vám, to nebude žif.

Nuž jako že sa vám bude pást, veď nemá na vyššiej zušeble zubov, pozrite len no! Zemänka zadivená nad tým uverila židovi, a tefa predala. Žid tefa odšikoval, a keď videl gazdu ist, vyšikoval si na podivenie gazdu, ktorý keď domov prišiol, robil kažeň so ženuo o zubocho tefafa takú, že i jej zuby chceel povybijať.

Zle upotrebená zdvorilosť.

Strážca (ku áreštantovi bohatému, ktorý sa vyslobodil po vefa rokoch a od veľkej radosti veľký trinkgelt pichne do ruky strážovci): Ponížene a pekne vám ďakujem, Pán Boh zaplať . . . Nech mám po krátkom čase zas to šťastie.

Samobran.

Gazdina: Ej, ej, je to len čudná vec, jako sa vy opovázite mi tak veľmi tlef na dvere?

Žobrák: Prosím za odpuštenie, ja som si myslel, že nikto nenie doma.

Kaprál.

Pani susedka, čo a jako je s vašim synom tam na vojne?

Tomu je veru výborne tam; je on tam už generalóm, alebo aspoň kaprálom, poneváč zlatý sud (buben) nosí.

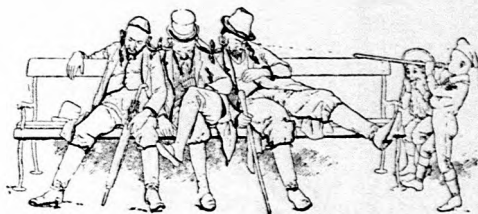
Fígel s pajesom.

1.

Traja poľskí driemali na lavici,
Použili tú chvíľu dvaja chapci.

3.

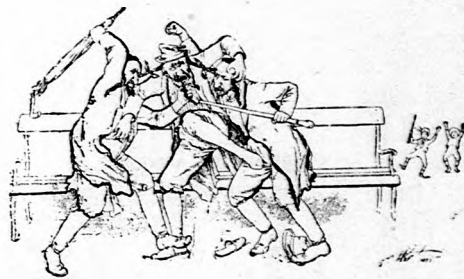
A druhý uchoпил strekáč kdesi

2.

Jedon z nich sviaže pajesy

4.

Židia sa nafakali, vajgešri;
S palicou sa pychali jedon druhého: Kdeh si?

Teraz nastaly . . .

Teraz nastaly nám časy, čo neboly,
Každý len chce pána hrať, aj človek šmatlavý,
Ktorý chodil predtým s vreckom, a handrami,
Nosil truhličku so šnôrkami dost hladný.

Ale teraz židák sa toho odrieka,
Že by chodil s handry, to mu už nechutná,
Lebo napáchnutý, pychou pána chce hrať,
Dá sa volať, „velkomožným“ ten náš pán brat.

Ale čo židáci, čo si počínate,
Čo-že za handrami teraz nechodíte?
Nosíte sa tak, jak baroni pribatí,
Predsa ľudia znajú, že ste len prijatí.

Odkiaľ kupujete tie nádherné šatý?
Bo vás nik nevidel pri robote, práci;
Vtedy môže každý poznať, čože je žid,
Že nezná on tvrdo robiť, len dobre žiť.

Prinde židák, nemá on dobrých nohavíc,
Ale o krátky čas peši nechce chodie,
Bundu nosí, jako barón so šnôrkami
Predtým ale chodil chudobno s handrami.

Keď už býva desať rokov, lebo vice,
Už nečíta ani stovky, lež tisíce,
Teraz už handry tak necháva, voď je „pán“;
Zabol Palestinu a slávny Amsterdam.

Suchá žila.

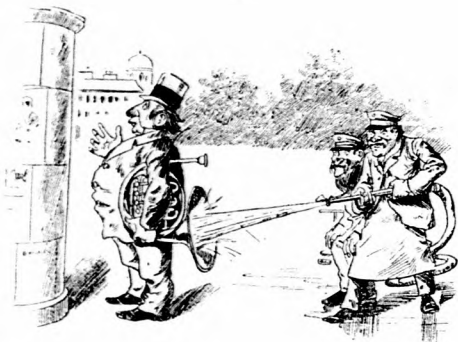
Trúbenie.

1.

Jeden trúbar pred seba sa díva,
Nevie, že za sebou dve sikačky má.

2.

Len mu čím ľepšie pustíme do trúby,
Keď mu nemôžeme pustiť veľ do huby.

3.

Čech ale má rozum, nedá sa on mýliť
Učí ich móres, by vedeli ticho byť.

Kusy zrkadla.

Veľka zdvorilosť — veľkú odmenu žiada.

*

To sú naši najzlostnejší nepriatelia, ktorí nad
nami žiadnej moce nemajú.

*

Kde šťastie zavíta, tam o nedlho i závisť
svoju hlavu vytréi.

*

Smilovanie je matkou uprimou potechy.

*

Na štyroch koňoch sa vozí, kto má k tomu
spôsobu, je malichernosť. — Vždy ale na svojich
nohách chodiť navzdor nátlaku, je chvalitebná
velikosť.

*

Kto čo hľadá, najde to, ale nie vždy.

*

Čo je zlé.

V spoločnosti sa pomýliť,
Pekára chcieť v noci budiť,
A v dostihách ostať v zadu,
V bočkoroeh ísť na parádu.

Muchy chytať na udicu,
Na hlavu si dať tekvicu,
Ženské chytať do osidel,
A rečníť len bez pravidel.

Keď nás niekto moene pichne,
S plačom keď si slečna začne,
Na poetivú kydať hanu,
Povedať vždy čistú pravdu,
Za to ti prebijú hlavu.

Z zime padnúť do rybníka,
V honbe streliť drasteníka.

Botkan.

Medzi polopannami snemovými.

Každej čnosti vikrút len krk — A zaplat za zlato jakbys bol prišiol na trh.
To je stará vee, vieme to dávno — Ku spojeniu sa, všetko je obstarano.

Zvláštna mienka.

— Vrávia, že pán veľkomožný má drahocennú knižnicu. Ja bych to nepovedala, pretože som v nej ani len to nemohla najst', čo mám odpovedať na list môjho Mucenka.

Pravdomluvný Fráter.

Terajšia mládež je taká, jako magnet; nepravosť k sebe priťahuje.

Slnko je také: keď dokončilo beh dňa, zajašlo, a jestli sme dožili následovný deň, keď výjde slnko, teplotou zohrieva, príroda sa teší; kedy sa už prebudíme, aby sme videli slnko uhorskej vlády, čo by trochu teploty vydávalo, lebo teraz ani je nie chladno, ani teplo, ba ani žiadneho osohu nevidno po ňom.

Príroda je taká: jako dobrá kresťanská knižka; poučujeme sa, a osoh berieme z nej.

Uhorská krajina bola dosavád taká: jako naše prvé roky nevinnosti; nevinná,

Duchom svätým plní a dobrí kňazi sú takí: jako hasiči, oheň hriechu a nepravosti udušajú: nie vodou, nie silou, ale napomínaním, dobrou vôľou a príkladom.

Besednica.

Žiarlivý manžel.

Vediev čitateľa do jednej nádherným nábytkom okrášlenej izby. Kde je všetko, čo dobrá chuť len zažiada si.

Pred zrkadlom sa čese jedna čarokrásna žena mladá.

Jej najväčšou starosťou je teraz, aby sa muž nezobudil. Preto si neprivolala na pomoc ani komornu, ktorá je pochabá a všetko s hurtom delá.

Lenže muž už od dávna nespí.

Oči má, jako jazvec, trocha otvorené, a obdivuje svoju zriedkave čačanú paničku.

V jeho modzgoch vrtajú storaké myšlienky upodozrievania a žiarlivosti.

Tak sa mu pozdáva, jakby jeho pani ešte nikdy sa nebola obliekala s takou bedlivosťou a starostlivosťou.

Ešte nikdy nečinila naňho taký vábľivý dôjem, jako teraz v tom ranejšom čipkovanom rúchu.

Ona pozrela do zrkadla, a so spokojným úsmevom obdivovala svoju krásu, medzi čím jednu ružu vsadila medzi svoje vlasy.

Muž ale to už nemohol nechať len tak; a náramnému upodozrievaniu dal miesto vo svojom srdci.

Ten kvet mu hrozno oči klal.

Reč kvetín je rečou zaľúbených.

Ona vždy znamená dačo, pokorné ženské sa kvetínami okášfujú.

V hneve by bol rád hneď pošliapal tú ružu.

Posmešne sa pýtal.

No dobré rano, manželko, už ste vstala?

Ale jake sú to potajomnosti zase?

Tak skoro a ticho sa obliekate dnes?

Hm. hm! Pravda je to neprijemné vám, že som sa prebudil?

Veľmi chuťno a tak sladko, jako mäd ste spal, drahý Rudko; preto som všetko ticho robila, abych váš spánok nepretrhla.

Ika! ja vám zakazujem tak liškavo a podli-začno sa so mnou shovárať — kričal až tak besno Rudko. —

Vy ma sladkými rečami len slepým chcete učiniť; — lenže ja hľadáť budem.

Rudko zas si započínate?!

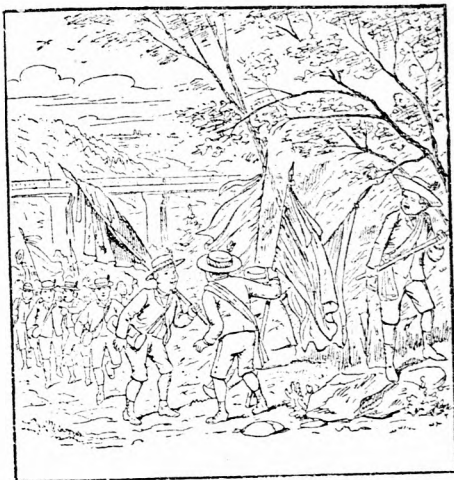
Započínam.

Pravdaže v spánku pohrúžený manžel je prijemnejší, nežle keď je on hore.

Dobre som ja videl, jak ste sa evičila v zrkadle prijemné úsmevy činiť, jako ste vzdychala a hlboko dýchala.

Špehunstvo; pfui, muži môj, to je už podlosť — odvetila ona s opovrhnutím.

Žartová obrázková hádka.

Každý je na to zvedavý, kde je učiteľ ospalý.
(Nech sa páči najst ho.)

Vyzvanie k predplateniu.

Moji drahí čitatelia, nová štvrť je tu,
Vyzývame vás my teraz zase k predplatku.
Naše noviny to veľmi rady činia,
Že ľudu vždy vďačne oči otvoria.
Bičujeme my fõišpánov, liberálnych ablegátov,
Lenže by sme vyžit mohli, potrebujeme aj grošov.
Nešanujeme an židov, nech majú hockofko groši,
Herkó Páter týchto pánov vždy len dobrý móres učí.
Hólem, sólem, hepp, hepp, hepp, len predpatif
treba hneď.

Manžel rozpajedeno sa sobral z postele a počal sa obliekať.

Medzitým s hadovými očima premerával svoju paničku obraznú.

Zrázu, bez všetkých úvodných slov, aby ju do zmatku doniesol; taktó ju napadol:

Ilka; dnes musím odcestovať preč z domu.

Vy dobre viete sama, prečo ste tak váblivo vyobliekaná!?!

Aj svätého by ste tuším omámila, taká ste krásna.

Ja vás prosím, ano kážem vám, aby ste mi povedala, koho očakávate dnes?

A jak výšetrujúci sudea, tak prudko opre oči na ňu. Od hlavy až po päty premerávajú ju.

Ona chladno mykla plecama: ktože by dnes prišiel sem?!

Práve to neviem, vreštal on.

Načo ste si vylepila teda na hlavu tie váblivé čipky? Ilka vy máte jakési plány!

Ilka veľmi ťaško, ba už násilne dýcha, s trasúcim hlasom odvetí:

Či vy máte rozum zdravý dnes, Rudko, však každý deň je na mojej hlave taká okrása.

Lenže ten spôsob, jako ste si to dnes na hlavu vylepila, je zvláštneho významu?

A hlá dnes je ztuška fialková; večera bola ružovej barvy; i toto znamená dačo.

Tak obratný skumač, jaký je môj mužik doista uhádne! odpovedala posmešne — hneď sa ale i odvrátila, ponač slzy sa jej valily z očí!

Veľmi ju bolelo toto neláskavé zachádzanie, ktoré sa s dňa na deň opätovalo.

Hneď k obloku idie a do smutných myšlienok súc pohružená, s prstami chlope ačí bubnuje na sklenom obloku.

Muž hnevom špehuje, zrázu ale k oknu priskočí. No na koho kývate, kdo je tam dolu, nech vidím.

Hja, teraz aspoň už prídem figom na stopu, medzi čím surovo odtiahol záclonu.

Nato vystrčil hlavu, ale hneď ju i dnuká vtihol; ponač pred kaštieľom videl len jednu káru, do ktorej bol zapriahnutý jedon somár. A tak sa mu pozdávalo, jakby tento naňho hneď za rana čo na svojho kamaráta bol pozrel.

A keď ten somár až tak besno iákal, ona mu povedala:

Tu máte odpoveď.

Vtedy sa cheela vzdialil.

Nato ale vkročí poselkyňa, reknúe.

Pani veľkomožná, salónova sieň je zakurená.

Čo slyším?! Ja hneď sa vzdialim z domu, v salóne sa teda kúri?

Koho očakávate; kto príde k vám!

Teraz už nič nemôžete tajiť.

Óriešky k rozlúšteniu.

Pán farár na koledu aj popis duší robi. — V jednom dome zapísal štyri matky a päť dečér: na pamiatku im dal šesť obrázkov. Jako je to, že sa každej po jednom obrázku dostalo?

Rozlúštenie.

(K predoslému číslu 25.)

Jožo mal 40 rokov, Ondro dvadsať rokov, Mišo ale 8 rokov; ich otec ale zomrel v päťdesiatom roku.

Odkazy Redakcie.

Luteran v Brezovej. Spolok sv. Vojtecha v Trnave len odporúča vám môžeme, chcete-li každý rok veľa čítania dobrého obsahovať, len vstúpte doňho, platíte len 10 rokov musíte, potom ale i 100 rokov budete darmo fahať, ací dostávať tie mravnopoučné knihy, bude-li vás Vás Pán Boh tak dlho živiť.

Jaroslav Šumský. Ďakujeme vám za vašu horlivú podporu. Popravenie vždy vďačne doprajeme vašim riadkom. Aj z ohľadu žiadaných čísiel sme spravili kroky.

Mentúz. Srdečný pozdrav a výraz povďačnosť.

Zvedavému v Malatíne. To je len radostná a chvalitebná vec, že toľké kresťanské nové kalendáre nastaly, staré len brokovať treba!

N-Lupča. K. K. Tak je to, keď človek vselijakej práce má navesanej. Ten spomenutý kríž, neviem jakkej podoby a jakosti má byť, a na tú druhú vec som už celkom za budol, keď

Ilka ale bez slova ho tam nechala; čo je tým podozreľšie pred manželom.

Jak rýchlovlak, mu vbehuje dolu hrdlom do žalúdka te, a bez pozdavenia utečie.

Na to ale z krátkej cesty hneď sa i navráti.

Panička salón je zakúrený, ale jeho obloky su pootvárané.

A červená ztuškakláti sa v obluku, od vetra súc sem—tam pohybovaná. Prečo je to tak, pýtal sa on Ilky?!

Opýtajte sa vetra, abo poselkyne.

A vy majte sa na pozore, to si ja vyprosím, aby ste ma ustavične upodozrieval. Bedlite, lebo také chovanie sa zlé náledky fahá za sebou. Teraz ale idte preč, lebo sa uneskoríte.

Muž sa preč klúdil. Predsa ale si pred seba vzal, že pozorovať bude dnes na každý krok svojej manželky; ba ani jej seň nesmie jeho smysle obísť.

Dverárovi naložil, aby dnuhá nikoho nvpustil, lebo pani vraj je chorá, návštevy nemôže prijímať! To ho už trochu uspokojilo.

Lenže duch žiarlivosti na toľko sa vryl do jeho srdea, že už z tej najbližšej ulice sa musel vrátiť.

Na prstoch šiol, až zrazu v sieni manželkynej sa zjavil.

Táto čítala, a veľmi sa nalakala.

Dačo som si doma zabudol!

Ale jaká ste vy nervovitá.

je moja pamäť tak krátka, jako ženský rozum. Pozdrav priateľom. Jestli dá Pán Boh, o dakoľko týždňov sa uvidíme. Kraj sa už ztratil.

Prosíme všetkých čitateľov, aby toto číslo mnohým dali čítať, a k predplateniu ich nahovárali; zo sedemsto predplatkov nenie možno všetky útraty potrebné zaokryť. Chce-li ctené obecnstvo, aby tieto novinky i ďalej vychádzaly, musí každý jedon predplatiteľ aspoň ešte jedneho ziskať; zvlášte ruženské a čitateľské spolky prosíme, aby na naše novinky si predplatily.

Milodary

na tlačiareň „Herkó Pátra“ zaslané.

Dôstojný pán dekan Tombor z Piskaroviec,
Poslal ste zlatovku, majte vďakov veniec.

Majiteľ a zodpovedný redaktor:

Južo Markoš.

Hlavný pracovník: **Napoleon Janda.**

Jaká pomatená je vaša tvár a krvou nabehnutá. Ači snád dakoho iného čakala.

Euto mi je, že som to ja, váš muž . . . tento v ceste vašej sa nachádzajúci neprijemný, ale bystrozraký človek . . . a ukrutne sa smial. —

Jako kočka po myši, tak sa obzeral a skúmal bydlo . . . Lenže hodiny už desiatu ukazovaly, a tak on už musel ísť, preč sa poberať.

Po krátkom čase panej doniesli od mladšej sestry dar, už od dávna prisľúbený: krásneho hodbábového psíka pinča i s listkom.

Veľmi sa tomu tešila; a zacingala na poselkyňu.

Prihystajte mi všetko potrebné, abych sa mohla kúpať.

Okolo 11 hodinách sa navrátil pán domov.

Myslel si, že ju prekvápi, ponačveč ona doista nečaká naňho. Beda jej, jestli ju prichytím, myslel si v sebe.

Bol tu kto? Pýtal sa ostro dverára.

Ano bol . . . ba nikto . . . Pričom jeho tvár až tak horela . . . Tento človek je podplatený, vravil pán. Teraz ale v tichosti treba pokračovať.

Tieho jak pavúk vyšiel hore schodami; a jak hrom, sa vovalil zrazu do siene manželky.

Tu práve list od miláčeka čítala poselkyňa a uzrúce pána, tak zviskla, jak by sedem prasieec naráz bolo kvičalo.

(Dokončenie budúce.)